



משרד הכלכלה
האגף להכשרה מקצועית
ופתוח כח-אדם

פיקוח מקצועי פדגוגי



מדינת ישראל

פקוח תחבורה ארצי

ענף תחבורה

הנחיות בדבר תקופת תוקף של אסמכתאות לימודים, ציונים, שחרורים

הכשרת קציני בטיחות בתעבורה.
הכשרת מנהלים מקצועיים של בתי-ספר לנהיגה.
הכשרת מורי נהיגה (כולל עדכון טכנולוגי).
השתלמות להוספת סוג לרשיון הוראת נהיגה.
הכשרת נהגי רכב ציבורי, אוטובוס זעיר,
מסיעי ילדים ומסיעי נוסעים.
הכשרת נהגי רכב משא, משא כבד, חילוץ וגרירה.

מרץ 2015

הנדון : הנחיות הפקוח המקצועי לגבי תקופת התוקף של אסמכתאות, לימודים, ציונים ומועדים.


**מנהל בית הספר אחראי להבאת המידע בדפים אלה לידיעת ציבור הלומדים וסגל בית הספר.
לא תישמע כל טענה של תלמידים או סגל בענין אי ידיעת הנחיות אלו.**

הנחיות אלה כפופות לשינויים ויש להתעדכן בבית-הספר על שינויים אלה.

במסמך זה נמצאים קישורים (לינקים) בין הכותרת או הנושא לבין הסבר מפורט.



הקישורים מסומנים בצבע כחול או סגול ובקו תחתי או בציור של אצבע מורה (בכיוון הכתב). כדי לעבור לפירוט הנושא, יש להציב את הסמן על כותרת הנושא עם הקו התחתי או על ציור האצבע. הסמן יהפוך למצביע (יד). יש להקיש על המקש השמאלי של העכבר.

לחזרה לרשימת הקישורים יש לעמוד על ציור  (אצבע מורה בכיוון מנוגד לכתב) ולהקיש על המקש השמאלי של העכבר.

בסוף כל דף נמצא ציור  (אצבע מורה למעלה). לחיצת המקש השמאלי בעכבר על ציור זה תחזיר אתכם לכאן.

להלן הנחיות הפקוח המקצועי בתחבורה, ועדת השחרורים (להלן : הועדה), לאחר התייעצות ותיאום עם רשות הרישוי במשרד התחבורה (להלן : הרשות).

הנחיות אלה באות לעדכן את נוהל 6-87, ההוראות מ-18.5.2009, ההנחיות מאוגוסט 2012 והוראות קודמות בנושא.

לפניכם קישורים (לינקים) לנושאים הבאים במסמך זה (לפי סדר א"ב):



הנחיה כללית



הפניות וחובת מסירת הפניה



חובת מנהל ואחריותו



שינוי תכנית לימודים, שינוי חקיקה, שינוי הוראות והנחיות וכד' : תוקף לימודים לאחר שינוי



תוקף אסמכתאות המצורפות לבקשות שחרור (פטור) מלימוד או בחינה



תוקף הפניות ללימודים



תוקף לימודים לצורך הגשה למבחן גמר של מקצוע



תוקף ציונים לצורך הנפקת תעודות



תוקף שחרור (פטור) שניתן על ידי ועדת השחרורים



תוקף תבחיני כניסה לקורס



הנחיה כללית: חובת העמידה במועדים ובזמנים שנקבעו בקובץ זה והשלכות ומשמעויות של פקיעת תוקפם של פריטים ואסמכתאות המוזכרים בקובץ, חלה על תלמידי הקורסים לתחבורה. כל עיכוב בלימודים או בבחינות, על כל השלכותיו ומשמעויותיו, אם אירע עקב התנהלות בית-הספר, התנהלות התלמיד או גורמים שלא היתה למשרד הכלכלה או לבית הספר או לתלמיד שליטה עליהם או שהם תוצאה של כח עליון, לא יהווה בסיס לבקשת שינוי בזמנים או במועדים או במתן הקלה או בהארכת תקופת תוקף וכל בקשה כזו דינה להידחות על הסף. על מנהל בית-הספר ליידע את התלמידים על כך.



הנחיה זו חלה על כל התלמידים שלא סיימו לימודיהם או לא קיבלו תעודת גמר עד מועד פרסום הנחיה זו.

1 – הפניות רשות הרישוי ללימודים ותבחיני כניסה לקורס.

1א – הפניות – כללי:

1א(א) – בקורסים והשתלמויות בהם נקבע באישור הפעלה לתוכנית הלימודים, או בנוהל של רשות הרישוי או בחקיקה, כי חלה חובת הפניית הרשות להתקבל ללימודים, לא יתקבל אדם ללימודים ולא יוכנס לשעורים, אלא אם מסר תחילה טופס/מכתב הפניה **מקורי** בתוקף (להלן: הפניה), לבית הספר. לפי דרישת המחוז, ההפניה תועבר למחוז לא יאוחר משני ימי עבודה לאחר המועד בו החל הקורס בפעילותו – באחריות בית הספר. עותק ממנה יישמר בבית-הספר, יחד עם צילום תעודת זהות ורשיון נהיגה.

1א(ב) – לא יתקבל אדם ללימודים אם הוא מציג טופס/מכתב הפניה שבו נרשם או סומן קורס או מקצוע שלגביו לא קיים אישור הפעלה לתכנית לימודים (בתוקף) שניתן על ידי היחידה לתכניות לימוד של משרד הכלכלה.

1א(ג) – לא יתקבל ללימודים מי שמציג הפניה שאיננה מקורית, או שנעשה בה שינוי שלא אושר ונחתם ע"י הרשות, או שמציג צילום, פלט פקסימיליה, או קובץ סרוק.

1א(ד) – תלמיד שלא מסר הפניה בבית הספר, לא יתקבל ללימודים אפילו באופן זמני, ארעי, על תנאי או תוך התחייבות או הבטחה להציג הפניה תקפה במועד מאוחר יותר. האמור חל אף אם מועד תחילת ההפניה קודם למועד תחילת הלימודים ואף אם ניתנה התחייבות של גורם חיצוני שהפניה תקפה אכן קיימת או נשלחה.

1א(ה) – היה ונכנס או הוכנס תלמיד למרות האמור, בנוסף לכל צעד שינקט ע"י גורמי האגף להכשרה במשרד הכלכלה (להלן לפי הענין: האגף/המשרד), לא יחשבו לימודיו, בחינותיו, או תקופת שהייתו בקורס, לכל צורך שהוא או מכל סיבה שהיא ולא תישמע על-ידי גורמי האגף, או הרשות, כל תביעה, תלונה, טענה, בקשה, תובענה או דרישה להכרה מלאה או חלקית הנובעת מכניסתו או מנוכחותו או מהשתתפותו בלימודים, במטלות, בבחינות או לכל מטרה אחרת או מפירותיהם.

1א(ו) – לא יתקבל ללימודים מי שמציג הפניה בה לא נרשם או סומן במפורש על-ידי רשות הרישוי לאיזה קורס היא מיועדת. הרישום יהיה על-ידי סימון בכותרת ועל ידי מילוי השורה המתאימה במכתב.

1א(ז) – לא יכניס אדם, תלמיד או בית-ספר שינוי בתעודה לרבות בהפניה. הנחיה זו לא חלה על תעודות שהנפיק בית-הספר ואשר הוכנס בהן שינוי החתום על-ידי מנהל בית הספר והשינוי נחתם על ידו בחתימתו, חותמתו וחותרת בית-הספר.



1ב – תבחיני כניסה לקורס – כללי:

1ב(א) – בקורסים להכשרת נהגי רכב ציבורי ובכל קורס אחר בו נקבעו מבחני כניסה או הליכי/תבחיני כניסה לקורס הנערכים בבית הספר, יפוג תקפם של מבחנים והליכים אלה כעבור חמש שנים מיום שהוצאה ההפניה המקורית הראשונית. אולם, אם החל אדם לימודיו בתוך חמש שנים מעת שהוצאה ההפניה הנ"ל, יפוג תקפם לאחר שמונה שנים. הנחיות אלה יחולו אם לא קבעה רשות הרישוי אחרת.

1ב(ב) – בקורסים להכשרת מורי נהיגה ובכל קורס אחר בו קבעה רשות הרישוי תנאים והליכים לחידוש הפנייה, הנערכים על ידיה או מטעמה, יחולו ההוראות של רשות הרישוי. בנוסף לאמור, תוקף תבחיני הכניסה הנערכים על-ידי רשות הרישוי בקורס להכשרת מורי נהיגה יהיה לחמש שנים. אולם, אם החל התלמיד לימודיו בתוך חמש שנים – יהיה תקפם לשמונה שנים, אלא אם קבעה רשות הרישוי אחרת.



ג1 – תקופת התוקף של הפניות:

ג1(א) – תוקף הפניה כאמור, יהיה על פי אחת האפשרויות המנויות להלן – בעדיפות על פי סדר הופעתן:

(א) עד למועד או למועדים שקבעה הרשות ורשמה על גבי טופס ההפניה, אם רשמה.

(ב) היה ולא נרשמו מועדים כאמור בסעיף קטן ג1(א)-(א), יהיה תוקף ההפניה לתקופה או לתקופות שקבעה הרשות ורשמה את משך התקופות על גבי טופס ההפניה, אם רשמה. התאריך הקובע לתחילת התקופות יהיה מועד הוצאת ההפניה.

(ג) היה ולא נרשמו תאריכי פקיעת התוקף ולא נרשמו התקופות בהן תהיה ההפניה בתוקף – יהיה תוקף ההפניה כמפורט:

(1) לצורך תחילת לימודים - למשך שנה אחת¹, החל מתאריך הוצאת ההפניה שרשמה הרשות בטופס ההפניה. אם חלפה שנה¹ מעת שהוצאה ההפניה, יש להפנות את המבקש לרשות הרישוי לצורך חידושה. אין לקבל אדם ללימודים לאחר שנה¹ כאמור.

(2) לצורך השלמת לימודים שהחלו במועד האמור בסעיף קטן ג1(ג)1 לעיל (בתוך שנה¹, כאמור ורק אם החלו במועד זה) – למשך חמש שנים, החל מתאריך הוצאת ההפניה שרשמה הרשות בטופס ההפניה. אם חלפו חמש שנים מעת הוצאת ההפניה, יש להפנות את המבקש לרשות הרישוי לצורך חידושה.

ג1(ב) – לא יופסקו לימודיו של מי שתוקף הפנייתו פקע תוך כדי לימודיו, אם החל לימודיו לפני מועד פקיעת התוקף. לצורך הנחיה זו, לא יחשבו נוכחות בשיחת פתיחה, או במבחן כל שהוא, או במטלה, כאילו החל התלמיד את לימודיו.

ג1(ג) – מי שפקע תוקף הפנייתו, לא ירשמו ולא ימסרו לו תעודת גמר זמנית או קבועה, או אישור סיום לימודים זמני או קבוע, או כל אסמכתא אחרת המעידה על סיום לימודים ועמידה בהתחייבויות או חלק מהן, אלא אם הציג בבית הספר הפניה חדשה או מחודשת או מוארכת ע"י הרשות וההפניה הועברה למחוז.



¹ רשות הרישוי האריכה תקופה זו לשנתיים עד להודעה אחרת מטעמה.

2 – תקופת תוקף של לימודים לצורך בחינת גמר של מקצוע.*

*במקצועות שאין בהם מבחנים, עיין בפרק 3.

א2 – כללי:

א2(א) – מי שלמד מקצוע כל שהוא במסגרת קורס או השתלמות בתחבורה, אך לא נבחן בו מכל סיבה שהיא או שנבחן ונכשל בבחינותיו וכן במקצועות בהם מתקיימים לימודים מעשיים על בסיס רצף שעורים מעשיים² נפרדים (ליחיד או לקבוצה) – אף אם לא הופסק רצף הלימוד, יחולו הנחיות אלה:

א2(ב) – תלמיד חייב להשלים לימודי מקצוע שהחל בו ולהבחן במועד א' – בתוך ששה חודשים מיום שהחל ללמוד את המקצוע. מי שלא השלים את לימודי המקצוע בתוך הזמן האמור אינו רשאי לגשת למבחן מסכם במקצוע (להלן: מבחן/בחינה). אם השלים אותם בתוך 9 חודשים מיום שהחל ללמוד – רשאי להבחן במועד אחד בלבד. במקרה של כשלון עליו ללמוד מחדש ואינו זכאי למועד ב'. אם לא נבחן בתוך 9 החודשים אינו רשאי להבחן ועליו ללמוד את המקצוע מחדש.

מי שהשלים לימודיו ואף נבחן במועד א' בתוך ששה (6) חודשים מהמועד בו החל ללמוד, זכאי לבחינה במועד ב' (אם נכשל במועד א') אותה הוא חייב לבצע עד 4 חודשים ממועד מבחנו הקודם במועד א' (או עד 6 חודשים מיום שהחל ללמוד את המקצוע – לפי המאוחר מהשניים). אם לא נבחן בתוך 4 חודשים במועד ב', יאבד זכותו למועד ב' והוא חייב ללמוד מחדש את המקצוע.

היה וחלפו 6 חודשים מיום שהחל ללמוד ועדיין לא חידש את לימודיו באותו מקצוע ו/או לא נבחן בתוך 6 החודשים האמורים, יוכל להשלים את לימודי המקצוע בתוך 3 חודשים נוספים מיום שהחל ללמוד ולגשת לבחינה אחת בלבד לאחר השלמת הלימודים ואינו זכאי למועד ב' במקרה של כשלון והוא חייב ללמוד את המקצוע מחדש (ובסך הכל חייב להשלים את לימודיו במקצוע ולהבחן בו בתוך 9 חודשים מיום שהחל ללמוד את המקצוע).

א2(ג) – מי שחלפו 9 חודשים ולא השלים לימודיו באותו מקצוע או לא נבחן בו, לא ייחשבו לימודיו והוא אינו זכאי להבחן אלא לאחר שלמד את כל המקצוע מחדש. האמור בפסקה זו לא יחול על לומדי מתודיקה מעשית למורי נהיגה.

א2(ד) – על אף האמור בסעיף קטן א2(ג) – הלומד מתודיקה מעשית למורי נהיגה, חייב להשלים לימודי המקצוע ולעמוד בהצלחה במבחן המסכם של המקצוע בתוך שנים עשר (12) חודשים מיום שהחל ללמוד את המקצוע ואינו רשאי להבחן לאחר מועד זה אלא לאחר שיבצע הליכים שקבע המפקח הארצי, לרבות עמידה מיוחדת בבחינות של הקורס. יודגש כי אין באמור בסעיף זה כדי להאריך את תקפם של לימודים, ציונים, שחרורים ואסמכתאות אחרות ויחולו עליהם ההנחיות שנקבעו לגביהם בקובץ זה.

א2(ה) – מי שלמד מקצוע במלואו בתוך 6 חודשים, אך לא נבחן בו, זכאי להבחן בתוך 3 חודשים נוספים מעת שחדל ללמוד. במקרה של כשלון במועד א' – לא יוכל להבחן במועד ב' והוא חייב ללמוד את המקצוע מחדש. מי שחלפו 9 חודשים ולא השלים בחינתו באותו מקצוע, לא ייחשבו לימודיו והוא אינו זכאי להבחן, אלא לאחר שלמד את כל המקצוע מחדש. האמור בפסקה זו לא יחול על לומדי מתודיקה מעשית למורי נהיגה. לגביהם יחול האמור בסעיף א2(ג) ו-א2(ד).

א2(ו) – במקצוע אחד שאינו מופצל ויש בו מבחן עיוני ומבחן מעשי (דוגמא: עזרה ראשונה), יראו את יום המבחן האחרון (המאוחר מהשניים) כמועד הקובע בו נבחן התלמיד. הנחיה זו לא תחול על מקצועות בהם קיימת הפרדה בתכנית הלימודים בין הלימוד העיוני ובין הלימוד המעשי ויראו כל מקצוע כעומד בפני עצמו (דוגמא: מתודיקה של הוראת נהיגה, נהיגה נכונה למורי נהיגה).

ב2 – אין באמור בפרק זה (פרק 2) כדי להאריך את תקפם של לימודים, ציונים, שחרורים ואסמכתאות אחרות שתקפם פקע ויחולו עליהם ההנחיות שנקבעו לגביהם בקובץ זה.

ג2 – לענין תוקף לימודים שחל בהם שינוי (לרבות בתבנית, תוכן, מספר שעות הלימוד או כל ענין אחר) ראה פרק 6 להלן.



²בהנחיות אלה: רצף - לפחות שני שעורים מעשיים מתועדים (שעורים לא מתועדים אינם נספרים), של ארבע (4) שעות לימוד (בהתנסות פיזית ממשית) כל אחד, במשך שבוע בכל שבוע, לא יאוחר משלושה שבועות (18 ימי עבודה, לא כולל שבתות או ימי שבתון אחרים על פי דת התלמיד, חגים ומועדים) מיום שניתן הציון העיוני במקצוע עד סיום הלימודים והגשה למבחן. במקרה של כשלון במבחן תיספר התקופה החל משבועיים מיום שניתן ציון נכשל. הכל - למעט במקרים הבאים: שבועות שחלים בהם חגים ומועדים שהם חופשה בשירות הציבורי למעט ימי בחירה, ימי עבודה מקוצרים וערבי מועד/חג/שבת; עד 14 ימי העדרות עקב מחלה ברציפות או שלא ברציפות (לא ברציפות: כמה תקופות של מחלה בתוך תקופת הלימוד) שנתמכת באישור רפואי, אירוע לקרוב משפחה מדרגה ראשונה (כמשמעותם בהנחיות בדבר נוכחות והיעדרות) הנתמך באסמכתא, היעדרות מחמת מילוי תפקידו של איש צה"ל, משטרה, מד"א וכב"א (למעט מתנדבים), הנתמכת באישור ממפקד/מנהל על היעדרות עקב מילוי תפקיד והיעדרות עקב שמי"פ עד 30 יום ברציפות או שלא ברציפות (לא ברציפות: כמה תקופות של שמי"פ בתוך תקופת הלימוד) בהצגת אישור על שמי"פ (הטופס לביטוח לאומי/מעסיק).



3 – תקופת תוקף של ציונים לצורך הנפקת תעודת גמר/השתלמות*.

*בפרק זה, מקצועות שאין בהם מבחנים, התוקף מתייחס לתוקף הלימודים באותו מקצוע.

רשימת מקצועות לפי סדר א"ב והפניות (לינקים) למקום הרלוונטי בפרק זה:

הפניה לפי שמות קורסים, עם טבלאות של שמות המקצועות ותקופת תוקף ציוניהם (הדרכה מקוצרת. יש לעיין גם בפרק 3):

[קציני בטיחות בתעבורה](#), [מנהלים מקצועיים של בתי"ס לנהיגה](#), [מורי נהיגה \(כל הסוגים\)](#), [רכב ציבורי \(כל הסוגים\)](#),

[הסעת ילדים](#), [רכב כבד](#), [חילוץ וגרירה](#).

הפניה לפי שמות מקצועות:

[הפניה למקצועות שאינם ברשימה](#), [השתלמות מסיעי ילדים – כל המקצועות](#), [אבחון ואיתור תקלות ברכב](#), [אופנים צמיגים ואבובים](#),

[איכות הסביבה וזיהום אויר \(תוקף-הלימודים\)](#), [אינטליגנציה רגשית בעבודה](#), [אנגלית](#), [אנגלית טכנית](#), [אתיקה ומניעת הטרדה](#)

[מינית](#), [בטיחות אקטיבית ופסיבית](#), [ביטוח רכב](#), [דידקטיקה כללית](#), [דיני עבודה](#), [דיני תעבורה לקציני בטיחות](#), [למנהלים מקצועיים](#)

[ולמורי נהיגה](#), [דיני תעבורה \(לכל הקורסים](#), [פרט לקציני בטיחות](#), [למנהלים מקצועיים וכל הקורסים למורי נהיגה\)](#),

[הגורם האנושי בנהיגה](#), [הדרכה משולבת עיונית ומעשית](#), [הובלת חומרים מסוכנים](#), [הכרת גף קציני בטיחות \(תוקף לימודים\)](#),

[הכרת המחשב](#), [הכרת הרכב](#), [הכרת הרכב ומערכות הבטיחות](#), [הנדסת תנועה](#), [הנחייה לכתיבת פרויקט גמר](#),

[הסעת ילדים / נוסעים / תלמידים](#), [העמסה](#), [פריקה ועיגון רכב](#), [הערכת מבחני נהיגה](#), [השרות הציבורי](#), [זיהוי אמצעי חבלה \(תוקף](#)

[לימודים\)](#), [חברה ועבודה](#), [חוקים ודיני עבודה](#), [חילוץ וגרירה \(פרט לקציני בטיחות\)](#), [חילוץ וגרירת רכב \(לקציני בטיחות\)](#),

[חילוץ וגרירת רכב \(לנהגי רכב חילוץ וגרירה\)](#), [חקירה ושחזור תאונות דרכים](#), [חשבונאות ומסוי](#), [חשבונאות ותמחיר](#), [טעינה ופריקה](#),

[טעינה פריקה ועיגון רכב](#), [ידעת הארץ](#), [יחסי אנוש](#), [יסודות הפסיכולוגיה](#), [יסודות וישומי מחשב בבטיחות לנהיגה](#), [יציבות הרכב \(לרכב](#)

[חילוץ וגרירה\)](#), [יציבות הרכב \(כל הקורסים פרט לרכב חילוץ וגרירה\)](#), [יציבות הרכב בתנועה](#), [ישומי מחשב](#), [כיבוי אש](#),

[כלכלת תחבורה](#), [לימודי חברה ועבודה](#), [לקויות למידה ונגישות](#), [מבחן אינטגרטיבי – תורת המקצוע](#), [מבחן כניסה לקורס רכב ציבורי](#)

[\(כל סוגי המבחן\)](#), [מבנה ונהלי עבודה במשרד התחבורה](#), [מסמכי הובלה](#), [מערכות מתקדמות ברכב](#), [מתודיקה \(מעשית\) של הוראת](#)

[נהיגה](#), [מתודיקה \(עיונית\) של הוראת נהיגה \(עיונית\)](#), [כולל לימוד סוגיות נבחרות](#), [נגישות למוגבלים \(תוקף לימודים\)](#), [נהיגה מונעת](#),

[נהיגה מתקדמת](#), [נהיגה מתקדמת ויציבות הרכב לקציני בטיחות](#), [נהיגה נכונה \(כל הקורסים\)](#), [כולל למורי נהיגה עיונית ומעשית\)](#),

[נהלי רישוי](#), [נהלים ושיטות דיווח](#), [ניהול והדרכת עובדים](#), [סוגיות נבחרות במתודיקה](#),

[סוגיות נבחרות בניהול והדרכת עובדים בבטיחות לנהיגה](#), [סטטיסטיקה תיאורית](#), [עבודה בגובה \(תוקף-הלימודים\)](#), [עזרה ראשונה](#),

[עקרונות בשמאות רכב](#), [עקרונות חילוץ וגרירה \(פרט לקציני בטיחות\)](#), [פיזיקה](#), [פסיכולוגיה \(ראה יסודות הפסיכולוגיה\)](#), [פעילות מול](#)

[המשטרה \(תוקף לימודים\)](#), [קבלת החלטות](#), [שיטות הדרכת נהגים](#), [שיפור השירות ללקוח](#), [שמאות רכב](#), [תורת המבחנים](#),

[תכנון וארגון](#), [תכתובת מנהלית](#), [תפקידי קצין בטיחות](#), [תקצוב ומימון](#), [תקשורת בין-אישית](#).

3א – מי שלמד מקצוע ועמד בהצלחה בבחינות שנקבעו לאותו מקצוע, על פי הנהלים, ההוראות וההנחיות המחייבות והתקפות במועד בו נבחן, אך הפסיק לימודיו בקורס מכל סיבה שהיא או שהופסקו לימודיו בקורס מכל סיבה שהיא (ביזמתו או לא ביזמתו), יזקפו לזכותו ציונים שהשיג וישמרו לו למשך תקופה בהתאם לרשימה שלהלן:

3א(א) – כל מקצועות ההשתלמות למסיעי ילדים: דרישות החוק, בטיחות בהסעת ילדים, ניתוח אירועים, נהיגה מתקדמת (שנה אחת) ישמרו למשך שנה אחת. לאחר שנה התלמיד חייב ללמוד ולהבחן.

[חזרה לרשימת המקצועות](#)

3א(ב) – דיני תעבורה – (למעט בקורסים להכשרת קציני בטיחות, מנהלים מקצועיים ומורי נהיגה) ישמר הציון לשנתיים (24 חודשים) מהמועד בו נבחן התלמיד אלא אם בנהלי אגף הרישוי נקבע מועד אחר או תקופת תוקף אחרת – הוא יהיה המועד הקובע או תקופת התוקף הקובעת. לאחר המועד האמור יבוטל הציון וימחק מרישומי התלמיד והוא חייב ללמוד את המקצוע מחדש ולהבחן בו.

[חזרה לרשימת המקצועות](#)



3א(ג) – מתודיקה של הוראת נהיגה (מעשית) למורי נהיגה - ישמר הציון לשנתיים (24 חודשים) מהמועד בו נבחן התלמיד. לאחר המועד האמור יבוטל הציון וימחק מרישומי התלמיד והוא להבחן במקצוע. היה ונכשל במועד א' – אינו זכאי למועד ב' והוא חייב ללמוד את המקצוע ולהבחן בו. (שנתיים)

[חזרה לרשימת המקצועות](#)

3א(ד) – לפי סדר א"ב – בטיחות אקטיבית ופסיבית, דיני תעבורה לקציני בטיחות, מנהלים מקצועיים ומורי נהיגה, הובלת חומרים מסוכנים, הסעת ילדים / נוסעים / תלמידים, העמסה פריקה ועיגון של רכב, זיהוי אמצעי חבלה, חומרים מסוכנים, חילוץ וגרירה (לרכב חילוץ וגרירה), טעינה ופריקה (לקציני בטיחות ולרכב כבד), טעינה פריקה ועיגון רכב, יציבות הרכב (לרכב חילוץ וגרירה), יציבות הרכב בתנועה, מערכות מתקדמות ברכב, מתודיקה של הוראת נהיגה (עיונית, כולל לימודי סוגיות נבחרות), נהיגה מתקדמת ויציבות הרכב לקציני בטיחות, נהיגה נכונה (כל הקורסים, כולל מורי נהיגה, עיוני ומעשי), סוגיות נבחרות במתודיקה, עבודה בגובה, עזרה ראשונה, עקרונות חילוץ וגרירה (פרט לקציני בטיחות) – ישמר הציון שלוש שנים (36 חודשים) מהמועד בו נבחן התלמיד. לאחר מועד זה ימחקו הציונים מרישומי התלמיד והוא חייב ללמוד את המקצוע ולהבחן בו.

[חזרה לרשימת המקצועות](#)

3א(ה) – לפי סדר א"ב – אבחון ואיתור תקלות ברכב, אופנים צמיגים ואבובים, איכות הסביבה וזיהום אוויר (תוקף-הלימודים), אינטליגנציה רגשית בעבודה, אנגלית, אנגלית טכנית, אתיקה ומניעת הטרדה מינית, ביטוח רכב, דידקטיקה כללית, דיני עבודה, הגורם האנושי בנהיגה, הדרכה משולבת עיונית ומעשית, הכרת גף קציני בטיחות (תוקף לימודים), הכרת המחשב, הכרת הרכב, הכרת הרכב ומערכות הבטיחות, הנדסת תנועה, הנחייה לכתובת פרויקט גמר, העמסה, פריקה ועיגון רכב, הערכת מבחני נהיגה, השרות הציבורי, חברה ועבודה, חוקים ודיני עבודה, חילוץ וגרירת רכב (לקציני בטיחות), חקירה ושחזור תאונות דרכים, חשבונאות ומסוי, חשבונאות ותמחיר, ידיעת הארץ, יחסי אנוש, יסודות הפסיכולוגיה, יסודות וישומי מחשב בבי"ס לנהיגה, יציבות הרכב (כל הקורסים פרט לרכב חילוץ וגרירה), יציבות הרכב בתנועה, ישומי מחשב, כיבוי אש, כלכלת תחבורה, לימודי חברה ועבודה, לקויות למידה ונגישות, מבחן אינטגרטיבי – תורת המקצוע, מבחן כניסה לקורס רכב ציבורי (כל סוגי המבחן), מבנה ונהלי עבודה במשרד התחבורה, מסמכי הובלה, נגישות למוגבלים (תוקף לימודים), נהיגה מונעת, נהיגה מתקדמת (פרט לקציני בטיחות), נהלי רישוי, נהלים ושיטות דיווח, ניהול והדרכת עובדים, סוגיות נבחרות בניהול והדרכת עובדים בבי"ס לנהיגה, סטטיסטיקה תיאורית, עקרונות בשמאות רכב, פיזיקה, פסיכולוגיה (ראה יסודות הפסיכולוגיה), פעילות מול המשטרה (תוקף לימודים), קבלת החלטות, שיטות הדרכת נהגים, שיפור השירות ללקוח, שמאות רכב, תורת המבחנים, תכנון וארגון, תכתובת מנהלית, תפקידי קצין בטיחות, תקצוב ומימון, תקשורת בין-אישית.

[חזרה לרשימת המקצועות](#)

3א(ו) – תלמיד שתוקף ציונו פקע על פי סעיף זה, זכאי לפנות לוועדת השחרורים ולבקש פטור-חלקי, כאמור בהוראות ובהנחיות לשחרור מלימוד ובחינה במקצועות התחבורה שבתוקף במועד הגשת הבקשה. היה ולא ביקש פטור חלקי – הוא חייב ללמוד ולהבחן במקצוע. אם ביקש פטור חלקי ואם החליטה הוועדה להיעתר לבקשה, הוא יחויב להבחן מבחן אחד להוכחת ידע. היה והצליח במבחן – ירשם לו הציון האחרון שקיבל ויעמוד לזכותו כאילו למד ונבחן והציון ישמר לתקופה האמורה בהנחיות אלה. היה ונכשל במבחן – איננו זכאי למועד ב' והוא חייב ללמוד את המקצוע מחדש ולהבחן בו. ועדת השחרורים רשאית שלא לאשר פטור חלקי ואז התלמיד חייב ללמוד את המקצוע ולהבחן בו.

[חזרה לרשימת המקצועות](#)

3א(ז) – כל ציון שאינו מוזכר ברשימה זו ואינו מוזכר בטבלאות, יהיה בתוקף וישמר לזכות התלמיד במשך חמש שנים מיום הבחינה. לאחר מועד זה ימחקו הציונים והלימודים מרישומיו. התלמיד רשאי לפנות לוועדה ולבקש פטור-חלקי. היה ולא ביקש פטור חלקי – הוא חייב ללמוד ולהבחן במקצוע. אם ביקש פטור חלקי ואם החליטה הוועדה להיעתר לבקשה, תישמר זכאותו למבחן אחד להוכחת ידע במשך 6 חודשים נוספים. לאחר מכן ימחקו הציונים מרישומי התלמיד והוא אינו זכאי לפטור חלקי ועליו ללמוד ולהבחן. במקרה של הצלחה במבחן להוכחת ידע, ישמר לו הציון כאילו למד ונבחן בהתאם להנחיות אלה. ועדת השחרורים רשאית שלא לאשר פטור חלקי ואז התלמיד חייב ללמוד את המקצוע ולהבחן בו. תקפם של ציונים שניתנו במסגרת מבחנים על-פה או מבחנים מעשיים או מבחני מיון יהיה כתקפם של ציוני מבחנים בכתב.



[חזרה לרשימת המקצועות](#)



טבלת שמות מקצועות לפי הקורסים ותקופת ציון של כל מקצוע.

[חזרה לרשימת הטבלאות](#)

טבלה א – קורס להכשרת קציני בטיחות בתעבורה

במקרה של פקיעת תוקף ציון (או לימודים בהתאם לאמור בטבלה) יש לנהוג כאמור בפרק 3 לעיל.

מס'	מקצוע	תוקף בשנים
1	אבחון ואיתור תקלות ברכב. בשיתוף מכון רישוי מוסמך. כולל מצבי פסילת רכב לתנועה.	5
2	אופנים צמיגים ואבובים	5
3	איכות הסביבה וזיהום אויר (תוקף לימודים).	5
4	אנגלית טכנית	5
5	אתיקה (כולל מניעת הטרדה מינית)	5
6	ביטוח רכב	5
7	דיני תעבורה	3
8	הגורם האנושי בנהיגה	5
9	הובלת חומרים מסוכנים	3
10	הכרת גף קציני בטיחות בתעבורה במשרד התחבורה	5
11	הכרת המחשב / ישומי מחשב	5
12	הנדסת תנועה	5
13	הנחייה לכתיבת פרויקט גמר	5
14	הסעת נוסעים וילדים	3
15	חילוץ וגרירת רכב	5
16	חקירה ושחזור של תאונות דרכים	5
17	חשבונאות ותמחיר	5
18	טעינה ופריקה	3
19	ידיעת הארץ	5
20	יחסי אנוש	5
21	כיבוי אש	5
22	כלכלת תחבורה	5
23	מערכות מתקדמות ברכב	3
24	נגישות למוגבלים (תוקף לימודים)	5
25	נהיגה מונעת	5
26	נהיגה מתקדמת (שליטה ברכב) מעשית. (מבוטל בהיעדר מגרשים – הומר בשעות עיוניות).	3
27	נהיגה מתקדמת (שליטה ברכב) עיונית	3
28	נהיגה נכונה	3
29	נהלים ושיטות דיווח	5
30	עבודה בגובה (תוקף לימודים)	3
31	עזרה ראשונה	3
32	עקרונות בשמאות רכב	5

(המשך טבלה בעמוד הבא)



[חזרה לרשימת הטבלאות](#)

 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)

טבלה א (המשך) – קורס להכשרת קציני בטיחות בתעבורה

במקרה של פקיעת תוקף ציון (או לימודים בהתאם לאמור בטבלה) יש לנהוג כאמור בפרק 3 לעיל.

מס'	מקצוע	תוקף בשנים
33	פעילות מול המשטרה	5
34	קבלת החלטות	5
35	שיטות הדרכת נהגים	5
36	תכנון וארגון	5
37	תפקידי קצין בטיחות בתעבורה	5
38	תקצוב ומימון	5

 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)

טבלה ב – קורס להכשרת מנהלים מקצועיים של בתי-ספר לנהיגה

במקרה של פקיעת תוקף ציון (או לימודים בהתאם לאמור בטבלה) יש לנהוג כאמור בפרק 3 לעיל.

מס'	מקצוע	תוקף בשנים
1	איכות הסביבה וזיהום אויר (תוקף לימודים)	5
2	אינטליגנציה רגשית בעבודה	5
3	בטיחות אקטיבית ופאסיבית	3
4	דיני תעבורה	3
5	דינמיקה של עצירת הרכב*	5
6	הכוחות הפועלים על רכב*	5
7	הערכת מבחני נהיגה	5
8	חוקים ודיני עבודה	5
9	חשבונאות ומיסוי	5
10	יסודות וישומי מחשב בבית ספר לנהיגה	5
11	יציבות הרכב בתנועה	5
12	מבנה ונהלי עבודה במשרד התחבורה	5
13	נגישות למוגבלים (תוקף לימודים)	5
14	נהלי רישוי	5
15	ניהול והדרכת עובדים	5
16	סוגיות נבחרות במטודיקה	3
17	סוגיות נבחרות בניהול והדרכת עובדים בבית-ספר לנהיגה	5
18	סטטיסטיקה תיאורית	5
19	שיווק ופרסום*	5
20	שיפור השירות ללקוח	5
21	תכונות הרכב*	5

* בקורסים בהם קיים מקצוע זה.

 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)



טבלה ג – קורס להכשרת מורי נהיגה.

כולל תוספת סוג לרשיון/היתר הוראה ועידכון טכנולוגי למורי נהיגה (במקצועות הרלוונטיים)

במקרה של פקיעת תוקף ציון (או לימודים בהתאם לאמור בטבלה) יש לנהוג כאמור בפרק 3 לעיל.

 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)

מס'	מקצוע	תוקף בשנים
1	איכות הסביבה וזיהום אויר (תוקף לימודים)	5
2	אתיקה (כולל מניעת הטרדה מינית)	5
3	דידקטיקה כללית	5
4	דיני תעבורה	3
5	הגורם האנושי בנהיגה	5
6	הדרכה משולבת עיונית ומעשית	5
7	הכרת הרכב ומערכות הבטיחות	5
8	הנדסת תנועה	5
9	יסודות הפסיכולוגיה	5
10	יציבות הרכב	5
11	ישומי מחשב	5
12	כבוי אש	5
13	לקויות למידה ונגישות	5
14	מתודיקה עיונית מעשית	3 2
15	נהיגה מונעת	5
16	נהיגה מתקדמת	5
17	נהיגה נכונה (עיונית ומעשית)	3
18	נהלי רישוי	5
19	עזרה ראשונה	3
20	פיזיקה	5
21	תורת המבחנים	5
22	תכתובת מינהלית	5
23	תקשורת בין-אישית	5



 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)



 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)


טבלה ד – קורסים עיוניים להכשרת נהגי רכב ציבורי/אז"צ/אז"פ

במקרה של פקיעת תוקף ציון (או לימודים בהתאם לאמור בטבלה) יש לנהוג כאמור בפרק 3 לעיל.

 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)

מס'	מבחן	תוקף בשנים
1	מבחן כניסה ממוחשב	5
2	מבחן כניסה לא ממוחשב	5
3	מבחן אינטגרטיבי תורת המקצוע	5

מס'	מקצוע	תוקף בשנים
1	איכות הסביבה וזיהום אויר (תוקף לימודים)	5
2	אנגלית	5
3	דיני תעבורה	2
4	הגורם האנושי בנהיגה	5
5	הכרת הרכב	5
6	הסעת ילדים	3
7	השירות הציבורי	5
8	זיהוי חמרי חבלה	3
9	ידיעת הארץ	5
10	כבוי אש	5
11	לימודי חברה ועבודה	5
12	נהיגה מונעת	5
13	נהיגה נכונה ברכב ציבורי	3
14	נגישות למוגבלים (תוקף לימודים)	5
15	עזרה ראשונה	3

 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)



 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)

 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)

טבלה ה – קורס עיוני להכשרת נהגי רכב משא ומשא כבד.

במקרה של פקיעת תוקף ציון (או לימודים בהתאם לאמור בטבלה) יש לנהוג כאמור בפרק 3 לעיל.

מס'	מקצוע	תוקף בשנים
1	איכות הסביבה וזיהום אויר (תוקף לימודים)	5
2	דיני תעבורה	2
3	הגורם האנושי בנהיגה	5
4	הובלת חומרים מסוכנים	3
5	הכרת הרכב	5
6	טעינה ופריקה	3
7	כבוי אש	5
8	מסמכי הובלה	5
9	נהיגה מונעת	5
10	נהיגה נכונה	3
11	עבודה בגובה (תוקף לימודים)	3
12	עזרה ראשונה	3



 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)

טבלה ו – קורס העיוני להכשרת נהגי רכב חילוץ וגרירה.

במקרה של פקיעת תוקף ציון (או לימודים בהתאם לאמור בטבלה) יש לנהוג כאמור בפרק 3 לעיל.

מס'	מקצוע	תוקף בשנים
1	איכות הסביבה וזיהום אויר (תוקף לימודים)	5
2	דיני תעבורה	2
3	הגורם האנושי בנהיגה	5
4	הובלת חומרים מסוכנים	3
5	הכרת הרכב	5
6	העמסה, פריקה ועיגון רכב	3
7	יציבות הרכב	3
8	כבוי אש	5
9	נהיגה מונעת	5
10	נהיגה נכונה	3
11	עבודה בגובה (תוקף לימודים)	3
12	עזרה ראשונה	3
13	עקרונות חילוץ וגרירה	3



 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)



 [חזרה לרשימת הטבלאות](#)

4 – תוקף אסמכתאות הנלוות לבקשות שחרור מלימוד או בחינה במקצועות תחבורה.

4א – תוקף אסמכתאות אלה יהיה כמפורט בהוראות והקריטריונים לשחרור מלימוד או בחינה במקצועות תחבורה. יכול שתקופת התוקף תירשם במסגרת הקריטריונים למקצוע המבוקש ויכול שתירשם באופן כללי. היה ולא נרשם תוקף אסמכתאות מסויימות או במקצועות מסויימים – יחולו הנחיות אלה:

4א(א) – מקום שניתן ציון למקצוע, יספרו את תקופת תקפו החל ביום בו נרשם באסמכתא. מקום שניתנת אסמכתא ללא פירוט מקצועות או שעות לימוד, רשאית ועדת השחרורים לדרוש שיוצג בפניה מסמך המציין את מועד הבחינה או להתחשב במועד בו ניתנה האסמכתא כמועד הקובע. ככלל יש להורות למבקשים לפנות למקור האסמכתא ולבקש ממנו פירוט בכתובים למקצועות הלימוד, למועדי הלימוד, למספר שעות הלימוד ולציונים בכל מקצוע. הנחיות אלה באות להוסיף על ההוראות שניתנו בהנחיות לשחרור מלימוד או בחינה במקצועות ועל שיקול דעתה של הועדה על פי אותן הוראות ולא לגרוע מהן. היה ונרשמה תקופת תוקף האסמכתא בגוף האסמכתא, לא תחול חובה על הועדה להסתמך או להתחשב במועד שנקבע באסמכתא אלא יחולו ההוראות המנחות את הועדה ושיקולה יהיה הקובע.

4א(ב) – מקצוע שלגביו ניתן פטור באסמכתא אינו יכול לשמש כאסמכתא בבקשה הנוכחית.

4א(ג) – בכל מקרה גוברות ההנחיות הקבועות בהוראות לבקשת שחרור מלימוד מקצועות. ההנחיות בקובץ זה באות להוסיף במקום בו לא נתנו הוראות או שההוראות שניתנו אינן עונות על צרכי הועדה.

4א(ד) – אם לא נקבע אחרת בהנחיות לשחרורים, תוקף אסמכתאות במקצועות הבאים יהיה לשנתיים: דיני תעבורה, איכות הסביבה וזיהום אויר, אתיקה ומניעת הטרדה מינית, הובלת חומרים מסוכנים, הסעת ילדים / נוסעים / תלמידים, זיהוי אמצעי חבלה, נגישות למוגבלים, עבודה בגובה.

4א(ה) – אם לא נקבע אחרת בהנחיות לשחרורים, תוקף אסמכתאות במקצועות הבאים יהיה כדלקמן:

4א(ה)1 – שנתיים (24 חודשים) - כל המקצועות בהשתלמות למסייעי ילדים וכן: דיני תעבורה, איכות הסביבה וזיהום אויר, אתיקה ומניעת הטרדה מינית, הובלת חומרים מסוכנים, הסעת ילדים / נוסעים / תלמידים, זיהוי אמצעי חבלה, נגישות למוגבלים, עבודה בגובה.

4א(ה)2 – שלוש שנים (36 חודשים) – בטיחות אקטיבית ופסיבית, דיסקטיקה כללית, הערכת מבחני נהיגה, השרות הציבורי, חוקים ודיני עבודה, חידושים טכנולוגיים ומערכות מתקדמות ברכב, חילוץ וגרירה (לקציני בטיחות ולרכב חילוץ וגרירה), טעינה ופריקה (לקציני בטיחות ולרכב כבד), טעינה פריקה ועיגון רכב, יסודות הפסיכולוגיה, יציבות הרכב, יציבות הרכב בתנועה, כיבוי אש, לקויות למידה ונגישות, מתודיקה של הוראת נהיגה (עיונית, כולל לימודי סוגיות נבחרות), מערכות מתקדמות ברכב, נהיגה מונעת, נהיגה מתקדמת, נהיגה מתקדמת ויציבות הרכב לקציני בטיחות, נהיגה נכונה (כל הקורסים), כולל מורי נהיגה, עיוני ומעשי), נהלי רישוי, עזרה ראשונה, תורת המבחנים, תפקידי קצין בטיחות.

4א(ה)3 – כל מקצוע אחר – אם לא נקבע אחרת בהנחיות לשחרורים, תוקף אסמכתאות יהיה עד חמש שנים, או פחות מכך אם לדעת הועדה קיימת הצדקה למועד קצר יותר.



5 - תוקף שחרור שניתן במסגרת דיוני ועדת השחרורים או ע"י רשות הרישוי.

5א – תוקף שחרור שניתן ע"י ועדת השחרורים יהיה כמצוין בדו"ח הועדה בין שנרשם התוקף באופן פרטני ליד שם מקצוע, או שם תלמיד ובין שניתן באופן כללי בדו"ח. מקום שלא נרשם תוקף השחרור, יחולו הנחיות אלה:

5א(א) – תוקף שחרור שניתן יהיה לשנה אחת.

5א(ב) – תוקף שחרור בקורס הוראת נהיגה יהיה לשלוש שנים.

5א(ג) – בכל מקרה גוברות הנחיות הועדה כפי שצוינו בדו"ח הועדה. ההנחיות בקובץ זה באות להוסיף במקרה בו לא צוין תוקף בדו"ח הועדה.



6 – שינוי בתכנית לימודים

במקרה שהוכנס שינוי בתכנית לימודים, במבחנים, בקריטריונים או בהוראות אחרות, יחול השינוי על כל הקורסים שלא נסתיימו ועל כל הלומדים שטרם סיימו לימודיהם על פי התכנית, המבחנים, הקריטריונים וההוראות האחרות - הקודמים שנקבעו, אלא אם הורו הפקוח הארצי או רשות הרישוי אחרת. שינוי שחל במקצוע לא יחול על תלמידים שכבר למדו את המקצוע ועמדו בהצלחה במבחן המסכם שלו, אף אם טרם סיימו לימודיהם בכלל הקורס אלא אם הודיעו אחרת רשות הרישוי או הפקוח המקצועי.



מנהל בית הספר אחראי להבאת המידע בדפים אלה לידיעת ציבור הלומדים וסגל בית הספר. לא תישמע כל טענה של תלמידים או סגל בענין אי ידיעת הנחיות אלו.

ההוראות לעיל כפופות לשינויים ויש להתעדכן בבית-הספר על שינויים אלה.



על מנהל ביה"ס לחתום על הודעת הקריאה (בעמוד הבא) ולשלוח לפקוח המקצועי.



הודעת קריאה.

יש לשלוח את ההודעה לפקוח המקצועי בתחבורה, כשהיא מלאה וחתומה.

אני (שם ומשפחה) _____ מנהל/ת בית-ספר (שם רשת וסניף) _____

מאשר שקיבלתי את קובץ ההנחיות בדבר **תקופת תוקף של אסמכתאות**, קראתי אותו ואני מתחייב לפעול לפיו.

אני מתחייב להעביר את המידע לעובדי ביה"ס בתחום התחבורה ולתלמידים.

תאריך _____ חתימה _____

